

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-3C/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715200304
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8715200304.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Annou Frigovou v spore žalobcu KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpeného Mgr. Daliborom Tverďákom, advokátom, so sídlom Krmanova 1, 040 01 Košice, IČO: 31 819 796 proti žalovanej A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX C., štátna občianka SR, o zaplatenie sumy 1 663,85 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 663,85 eura s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 4.5.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1 663,85 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 4.5.2013 do zaplatenia a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, č. návrhu XXXXXXXXXXX o povinnom zmluvnou poistení motorového vozidla EČV: C. XXXXX s účinnosťou od 29.12.2010. Dňa 6.6.2012 nastala poisťná udalosť, na základe ktorej si dňa 7.6.2012 poškodený spoločnosť SEGAT spol. s r.o., uplatnil nárok na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla žalovanej. Poukázal na uplatnenie nároku na náhradu škody, zápis o obhliadke, reláciu o dopravnej nehode, rozhodnutie o priestupku. Poisťovateľ vyplatil poškodenému dňa 1.2.2013 sumu 5 546,15 eura, pričom poukázal na predložené dôkazy. Žalobca žalovanú listom zo dňa 12.04.2013 vyzval, aby nahradila sumu 1 663,85 eura, ktorú žalobca za ňu vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a to z dôvodu, že poisťné splatné dňa 29.3.2012 zaplatila až dňa 7.6.2012, t. j. v čase, keď nastala poisťná udalosť (dňa 6.6.2012) bola v omeškaní s platením poisťného, pričom žalovaná list prevzala dňa 18.4.2013. Žalobca uviedol, že v

SK-3C/1/2016

-2-

zmysle § 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. má poisťovateľ proti poisťníkovi nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poisťná udalosť, bol v omeškaní s platením poisťného. Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobca žiadal priznať úrok z omeškania v súlade s ust. § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vlády č. 87/95 Z. z. odo dňa

4.5.2013 z dôvodu, že žalovaná bola na základe výzvy zo dňa 12.4.2013 povinná uhradiť dlžnú sumu do 15 dní odo dňa doručenia výzvy, pričom tak neurobila.

2. V spore ešte Okresný súd Poprad vydal platobný rozkaz, proti ktorému žalovaná podala odpor. Odpor odôvodnila tým, že pokiaľ sa týka uvedenej poisťovnej zmluvy, táto je zmluvou spotrebiteľskou, pričom požiadavka žalobcu, ktorý požaduje za nevedomé omeškanie s platbou 50 eur 3 mesiace ako sankciu cca s úrokom až 2 000 eur, tak je to v prvom rade v rozpore s úniijným i našim právom upravujúcim práva spotrebiteľa. Poistná zmluva je najmä typová zmluva, ktorú ako zmluvný typ upravuje Občiansky zákonník. Poistná zmluva má povahu absolútnej neobchodnej zmluvy. Poistná zmluva má charakter adhéznej zmluvy (contrat d'adhesion). Pre ňu je charakteristické, že sa uzaviera na základe poistných podmienok a fyzická alebo právnická osoba, ktorá dostane návrh na jej uzavretie, nemá možnosť dosiahnuť zmeny. Zmluvná voľnosť je tu obmedzená na prijatie alebo odmietnutie takéhoto návrhu. Z hľadiska zmluvnej voľnosti je pri dojednaní poisťovnej zmluvy potrebné rešpektovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Tieto zmluvy (včítane poisťovnej zmluvy) nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (poisteného). Exemplatívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok je uvedený v § 53 Občianskeho zákonníka. Neprijateľné podmienky sú absolútne neplatné. Preto sa v prvom rade dovolala neplatnosti takejto zmluvnej podmienky. V druhom rade poukázala už na spomínanú neprimeranosť postihu, ktorého sa dovoľáva žalobca, teda na ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv vyplývajúci z občianskych vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené ustanovenie umožňuje súdu posúdiť vec v tom smere, či výkon daného subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že tomu tak nie je, odoprieť právnu ochranu uplatňovaného práva. Aplikácia tohto ustanovenia umožňuje aj zásah do výkonu už existujúceho práva vyplývajúceho z občianskoprávných vzťahov. Zmyslom tohto ustanovenia je zamedziť výkonu práva, ktorý síce zodpovedá zákonu, avšak odporuje dobrým mravom, ktoré možno definovať ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. V žalovanom prípade je zrejme, že žalobca si síce uplatnil len časť poskytnutého plnenia, avšak vzhľadom na to, že zmluva bola platná, vzhľadom na výšku dlhovanej sumy a dĺžku meškania, ako i na to, že nijako neupozornil na omeškanie a následky z toho hroziace pre žalovanú, ako i iné okolnosti, tak žalobca k tomu využitiu svojmu právu podľa žalovanej spornému nemal vôbec pristúpiť, z takého postupu je pre žalovanú zrejme prevažujúca motivácia žalobcu poškodiť či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva). Takýto výkon práv odporuje dobrým mravom a vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postovaní niektorého z nich navonok.

SK-3C/1/2016

-3-

3. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu žalovanej uviedol, že k prvej časti odporu, v ktorej žalovaná poukazuje na „nevedomé omeškanie s platbou poisťového“ uvádza, že zákon č. 381/2001 Z. z., ani zákon č. 40/1964 Zb. nepozná pojem nevedomé omeškanie. Povinnosti poisťníka sú jasne dané v ust. § 796 Občianskeho zákonníka a to tak, že poisťník podpisom poisťovnej zmluvy sa zaväzuje platiť riadne a včas poisťné. Žalovaná uzatvorila poisťovnú zmluvu tak, že štvrťročne mala platiť poisťné vo výške 50 eur so splatnosťou vždy 29.12., 29.3, 29.6. a 29.9.. Tieto skutočnosti vyplývajú z poisťovnej zmluvy, požiadavka platiť poisťné je zákonnou aj zmluvnou povinnosťou poisťníka. Nemôže sa teda jednať o nevedomé omeškanie s platbou poisťného. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu poisťného plnenia v zmysle ust. § 12 zákona č. 381/2001 Z. z.. Tento nárok nie je úrokom, ani náhradou škody, ale je originálnym nárokom poisťovateľa. Všeobecné poisťné podmienky (pokiaľ ide o nárok na náhradu poisťného plnenia) kopírujú zákonné znenie. Preto nepovažuje za podstatné, aby súd riešil súlad všeobecných poistných podmienok s úniijným právom. Vyslovil presvedčenie, že zákonné znenie nároku na náhradu poisťného plnenia nie je v rozpore s úniijným právom. Už návrh zákona sa vždy koncipuje tak, aby bol v súlade s úniijným právom. Nárok poisťovateľa na náhradu poisťného plnenia majú aj ďalšie členské štáty EÚ. Zákon ponechal na poisťovateľa, v akej výške nárok na náhradu poisťného plnenia uplatní. V danom prípade bolo uplatnených 30 % z vyplateného poisťného plnenia, čo v žiadnom prípade nemožno považovať za rozpor s právami spotrebiteľa. Je nutné dodať, že zákonný nárok podľa ust. § 12 zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý je uvádzaný aj vo všeobecných poistných podmienkach, nie je zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Nemôže sa teda jednať o neprijateľnú podmienku. Aj keby súd posúdil

nárok navrhovateľa ako vyplývajúci zo zmluvnej podmienky, nedošlo k odchyleniu sa týchto „zmluvných podmienok“ od zákona. Neprijateľnou podmienkou by mohlo byť také dojednanie, uvedené v poisťnej zmluve, ktorým poisťovateľ si napríklad vyhradzuje právo na účtovanie rôznych poplatkov, za splnenia v poisťnej zmluve uvedených podmienok. Poisťovateľ by teda zakladal poistenému povinnosti, ktoré vyplývajú iba z obsahu poisťnej zmluvy a nejde pritom o zákonný nárok každého poisťovateľa. Žalovaná má poisťnú zmluvu k dispozícii. Text poisťnej zmluvy, tak ako ho má žalovaná, je kompletným textom zmluvy. Všeobecné poisťné podmienky predložil súdu, aj keď mal za to (vzhľadom na vyššie uvedené), že sa nejedná o zmluvné dojednanie. V ďalšej časti k odporu žalovanej uviedol, že rozpor nároku žalobcu s § 53 Občianskeho zákonníka nie je konkretizovaný, rovnako ako je neurčité to, ktoré ustanovenia smernice EHS 93/13 neboli vôbec alebo dostatočne transponované do slovenského právneho poriadku. Z uvedeného dôvodu má za to, že žalovaná neunesla bremeno tvrdenia. K tvrdenému rozporu uplatneného nároku s dobrými mravmi uviedol, že výška dlhovanej sumy nemá žiadnu právnu relevanciu k nároku, ktorý je predmetom konania. Zákon pojednáva o omeškaní s platením poisťného. Každé nezaplatenie celého splatného poisťného včas a v plnej výške je omeškanie s platením poisťného. Zákon č. 381/2001 Z. z., ani Občiansky zákonník alebo akýkoľvek iný predpis neustanovuje povinnosť poisťovateľa upozorniť poistníka na omeškanie a následky z tohto hroziace pre žalovanú. Naopak, v slovenskom právnom poriadku sa uplatňuje zásada „nezalosť zákona neospravedlňuje.“ Žalovaná ani v súčasnosti nemá uhradené poisťné za dve poisťné obdobia a žalobca zasielal žalovanej tri upomienky o nezaplatení poisťného, ako aj každý rok oznámenie o výške poisťného na daný rok. Poistená spôsobila škodu vo výške 5 546,15 eura, žalovaná bola v omeškaní s platením poisťného takmer 2,5 mesiaca, preto uplatnenie 30 % z výšky plnenia rozhodne nepovažuje žalobca za šikanózný výkon práva. Nároky na náhradu poisťného plnenia pre omeškania s platením poisťného sú bežným nárokom poisťovní, súd disponuje množstvom už ukončených vecí, (aj v prípadoch kde SK-3C/1/2016

-4-

žalobcom bola Komunálna poisťovňa, as. Vienna Insurance Group), v ktorých bol poisťovní priznaný nárok. Naopak, nemá vedomosť o žiadnom súdnom rozhodnutí, v ktorom by súd nárok poisťovne na náhradu poisťného plnenia posúdil ako šikanózný výkon práva. Poukázal na rozhodnutie NS SR, sp.zn. 4Cdo/284/2010, kde súd vyslovil, že nárok podľa § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. nie je nárokom na náhradu škody. Z uvedeného potom vyplýva, že súd nemôže aplikovať ust. § 450 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 22.09.2010, sp. zn. 3Cdo/326/2009, potvrdil rozsudok odvolacieho súdu. Odvolací súd vyslovil právny názor, že „§ 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. neobmedzuje rozsah plnenia, ktoré je poisťovňa oprávnená požadovať v prípade omeškania s platením poisťného v čase poisťnej udalosti a stanovuje jej právo aj na náhradu celého plnenia“, V danej právnej veci poisťovňa tiež uplatnila požadovanú náhradu vo výške 30 % poisťného plnenia. Má za to, že súdy v Slovenskej republike otázku prípustnosti nároku žalobcovi už vyriešili. Z uvedených dôvodov žalobca trvá na podanom návrhu v celom rozsahu.

4. Tunajší súd v spore rozhodol rozsudkom č. k. 3C/1/2016-174 zo dňa 6.7.2018 tak, že zaviazal žalovanú na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom a na náhradu trov konania. Na základe odvolania podaného žalovanou Krajský súd v Prešove zrušil uvedený rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že dôvodom zrušenia rozhodnutia je skutočnosť, že rozhodnutie nedáva odpoveď na všetky podstatné skutkové a právne otázky súvisiace s prípadom. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/73/2019 vyplýva, že pri uplatňovaní regresnej náhrady sa má uplatniť výchovný a nie likvidačný účel a regresná náhrada má zohľadniť okolnosti, za ktorých došlo k vzniku škody. Primeranosť náhrady možno ustáliť skúmaním výšky sumy vyplatenej z titulu poistenia pri zohľadnení, či ide o sumu konečnú alebo o sumu, ktorá sa v budúcnosti bude zvyšovať, zohľadnením okolností, za ktorých škoda vznikla a skúmaním pomerov toho, kto škodu spôsobil. Až posúdením týchto troch komponentov je možné dospieť k záveru, či je regresná náhrada primeraná. V danom prípade súd prvej inštancie opomenul skúmanie pomerov toho, kto škodu spôsobil (v danom prípade pomery žalovanej, ktorá síce škodu osobne nespôsobil, ale za škodu môže zodpovedať). Z rozhodnutia nevyplývajú žiadne skutkové zistenia týkajúce sa pomerov žalovanej, a preto je rozhodnutie predčasné. Z rozhodnutia tiež nevyplýva, aká bola splatnosť poisťného podľa poisťnej zmluvy - či platenie v splátkach bolo iba výhodou pre žalovanú, ale poisťné za celé poisťné obdobie bolo splatné naraz (ako to v odvolaní uvádza žalovaná) alebo či splátky poisťného v dojednaných termínoch boli jediným spôsobom platenia poisťného. Ak súd zistí, že poisťné za poisťné obdobie bolo splatné naraz, je možný aj záver, že žalovaná nebola v omeškaní s platením poisťného (ak síce meškala so zaplatením splátky, ale v čase splatnosti

celého poistného bolo poistné zaplatené). Súd prvej inštancie zistí, aká bola splatnosť poistného a či žalovaná bola v omeškaní s platením poistného v čase poistnej udalosti. Ak žalovaná bola v omeškaní s platením poistného, súd prvej inštancie zistí, aké sú pomery žalovanej, ktoré by mohli mať vplyv na výšku uplatneného nároku, zohľadní skutočnosť, že regresná náhrada má plniť výchovný a nie likvidačný účel a následne vo veci rozhodne.

5. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 19.4.2023 uviedla, že síce uzatvorila s poisťovateľom zmluvu na dobu neurčitú, ale na poistné obdobie vždy jeden rok, ktoré sa automaticky predlžovalo a v ktorom mala platiť dohodnuté ročné poistné za technický poistný rok, ale v splátkach poistného štvrťročne a nie teda na obdobie štvrťroka, ako mylne uvádza

SK-3C/1/2016

-5-

vlastne žalobca. Poistenie teda zaniká v lehote jedného mesiaca od nezaplatenia poistného za jeden rok a nie jeho časti. Splatnosť poistného preto nastala až dňom splatnosti poslednej splátky poistného, t. j. dňom 29.12.2013. K žalobcom zvolenému výkladu poistnej zmluvy poznamenáva, že podľa § 54 ods. 2 Obč. zák. platí výklad priaznivejší pre spotrebiteľa (žalovaného), t. j. že posledná splátka poistného bola zročná až 29.12.2013, teda nebola v omeškaní s platením poistného v zmysle ustanovení zákona a preto nemôže nastať prípad predpokladaný touto žalobou. To by nastalo iba vtedy, ak by bola v omeškaní aj po 29.12.2013. So žalobcom uzavrela poistnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (poistenie súboru motorových vozidiel) s tým, že neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy boli, resp. mali byť všeobecné poistné podmienky pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Tie predložil sám žalobca v tomto spore. Podľa článku X. ods. 1 všeobecných poistných podmienok, poistným obdobím je poistný (technický) rok, čo je obdobie 12 po sebe nasledujúcich mesiacov, ktorého začiatok sa zhoduje s dňom vzniku poistenia. Podľa odseku 3 tohto článku, v poistnej zmluve možno dohodnúť, že poistník uhradí poistné v splátkach. Podľa článku V. bodu 10, v prípade platenia poistného formou splátok zanikne poistenie nezaplatením zostávajúcej časti poistného do jedného mesiaca od splatnosti poslednej dohodnutej splátky v rámci príslušného poistného obdobia. Keď bolo zaraďované motorové vozidlo Toyota Land Cruiser PP 455CG do poistenia dňa 29.12.2010, bolo dohodnuté platenie poistného 50 eur štvrťročne. Platenie poistného bolo rozložené na 4 štvrťročné splátky. Až momentom nezaplatenia poslednej splátky za dané poistné obdobie by bola v omeškaní s platením poistného. Prípadný regres bol viazaný nie na zaplatenie štvrťročnej splátky, ale na nezaplatenie celého poistného za poistný (technický) rok. Hoci každá splátka mala dojednanú svoju splatnosť, v čase poistnej udalosti bola v omeškaní s platením štvrťročného poistného - splátky, nie so zaplatením poistného za dané poistné obdobie. S prípadnou neskoršou úhradou štvrťročnej splátky nemôžu nastať regresné nároky vo vzťahu k poistenému, ak tento poistné za celý rok zaplatil včas. Len s omeškaním s úhradou ročného poistného by mal žalobca nárok na náhradu poistného plnenia (regres) vo vzťahu k žalovanému v dôsledku poistnej udalosti. Zákon o povinnom zmluvnom poistení a všeobecné poistné podmienky dávajú právo poisťovateľovi na požadovanie náhrady poistenia plneného za poistníka v čase, keď nastala poistná udalosť, ak poistník bol v omeškaní s platením poistného, kde sa nehovorí o omeškaní so splátkou, prípadne rozloženého štvrťročného platenia poistného. Regresné nároky podľa § 12 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. sú len v prípadoch nezaplatenia dohodnutého poistného, kde platenie tohto poistného a jeho podmienky môžu byť dojednané osobitne vo všeobecných poistných podmienkach (§ 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Platenie poistného, jeho podmienky a výšku, si účastníci dojednali z hľadiska prípustných možností vo všeobecných poistných podmienkach a v uzavretej poistnej zmluve. Bolo dohodnuté ročné poistné za poistné obdobie technického roka s možnosťou splatenia tohto bežného poistného v štvrťročných splátkach bez dohody o regresných následkoch v prípade nezaplatenia štvrťročnej splátky včas. Regres sa týka nezaplatenia poistného za poistné obdobie, kde splatnosť podľa všeobecných poistných podmienok, a to článku V. bodu 10, je dňom poslednej dohodnutej splátky - štvrtej štvrťročnej splátky. Odvolávanie sa žalobcu na judikatúru, ktorá je už prekonaná praxou a vývojom právneho poriadku aj vzhľadom na zavádzanie noriem EÚ pôsobí účelovo. Ním predložené judikáty sú už staršieho dáta, neaktuálne, 20 rokov dozadu, ktoré vôbec neodrážajú aktuálny posun v posilnení práva spotrebiteľov a ich ochrany, vývoj rozhodovania, posun judikatúry súdov v tejto oblasti. Poukazuje tiež už na spomínanú

SK-3C/1/2016

-6-

neprimeranosť a ľubovoľnosť postihu, ktorého sa dovoľáva voči spotrebiteľovi žalobca, teda na ustanovenia § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv vyplývajúci z občianskych vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Pritom súd môže odmietnuť procesné úkony, ktoré celkom slúžia na zneužitie práva či svojvoľné uplatňovanie práva - čl. 5 CSP. V žalovanom prípade je zrejmé, že žalobca si síce uplatnil len časť poskytnutého plnenia, avšak vzhľadom na to, že zmluva bola platná, vzhľadom na výšku údajne dlhovanej sumy a dĺžku meškania, ako i na to, že nijako neupozornil na omeškanie a následky z toho hroziace pre ňu ako žalovanú, a to ani pri podpise zmluvy, ako i iné okolnosti, tak žalobca k tomuto využitiu svojho práva nemal vôbec pristúpiť. Z takého postupu je pre žalovanú zrejme prevažujúca motivácia žalobcu poškodiť či znevýhodniť povinnú osobu ako spotrebiteľa (tzv. šikanózný výkon práva), sankcionovať ju neprimerane za to, že musel za ňu plniť. Takýto výkon práv odporuje dobrým mravom a vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavení niektorého z nich navonok. Jej žalobca nedoručil žiadne upozornenie, čo jej hrozí v peňažnom ponímaní v prípade omeškania a mal doručovať do vlastných rúk. Je možné, že ide aj o odvetu žalobcu za to, že ho žalovala za nevyplatenie celej poisťnej sumy z havarijného poistenia, ktoré odmietal uhradiť. Ústavný súd SR trval na tom, že okrem iného je potrebné skúmať aj okolnosti, za akých došlo k udalosti zakladajúcej regresný nárok (viď nález Ústavného súdu SR zo dňa 31.1.2019, IV.US 377/2018). „Za ústavne akceptovateľnú možno považovať úvahu najvyššieho súdu, že regresná náhrada má plniť výchovný účel, a nie likvidačný účel a má zohľadniť okolnosti, za ktorých došlo k vzniku škody. Vzhľadom na uvedené primeranosť náhrady možno podľa názoru ústavného súdu ustáliť skúmaním výšky sumy vyplatenej z titulu poistenia (pri zohľadnení, či ide o sumu konečnú alebo o sumu, ktorá sa v budúcnosti bude zvyšovať), zohľadnením okolností, za ktorých škoda vznikla a tiež skúmaním pomerov toho, kto škodu spôsobil. Podľa názoru ústavného súdu až posúdením týchto troch komponentov možno dospieť k záveru o tom, či regresná náhrada je primeraná. Aplikácia dvoch komponentov - výšky plnenia a miery jej percentuálneho zníženia a okolností, za ktorých došlo ku škode - nie je dostatočným podkladom pre záver o primeranosti regresnej náhrady. Je nevyhnutné aplikovať súčasne aj tretí komponent, t. j. konkrétne pomery toho, kto škodu spôsobil, lebo len tak možno dosiahnuť účel regresnej náhrady. Skúmanie pomerov toho, kto škodu spôsobil, umožní primerane určiť výšku regresnej náhrady tak, aby plnila výchovný (odstrašujúci) účinok a vyhnúť sa tomu, aby výška regresnej náhrady nebola príliš nízka - keď nenaplní svoj účel - a na druhej strane, aby nebola (ekonomicky) likvidačná. V danom prípade, hoci ide o zmluvu, ktorú je s minimálne obsahom stanoveným zákonom za vzniku či existencie predpokladaných skutočností povinný uzatvoriť určený subjekt, stále sa ale jedná o zmluvu poisťnú, upravenú prvotne Občianskym zákonom a ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, najmä ak jednou z jej zmluvnou stranou je občan (nepodnikateľ). Preto požiadavka žalobcu, ktorý požaduje za nejasných, neurčitých podmienok založených na ľubovoľni za údajné a nevedomé omeškanie spotrebiteľa s platbou 50 eur tri mesiace ako sankciu cca s úrokom už vyše 2000 eur, je tak v prvom rade v rozpore s úniijným i našim právom upravujúcim práva spotrebiteľa. Súd musí takýto nárok podrobiť kontrole, aj keby mal aj oporu v zákone. Súd na nekalosť, neprijateľnosť zmluvných podmienok musí prihliadnúť aj bez návrhu, ex offo. Súd spotrebiteľskú zmluvu, z ktorej vznikla uplatnená sporná pohľadávka, bol povinný aj sám podrobiť súdnej kontrole z hľadiska ochrany práv spotrebiteľa a taký nárok posúdiť ako nárok z nekalej podmienky. Okrem toho, Všeobecné poisťné podmienky, na ktoré zmluva odkazovala a o ktoré opiera žalobca svoj nárok, neboli súčasťou zmluvy. Podľa ustálenej

SK-3C/1/2016

-7-

súdnej praxe zmluvné podmienky musia byť zakotvené a dohodnuté len v samotnej zmluve o úvere a nie v rôznych iných ďalších listinách, na ktoré zmluva odkazuje, pritom sú napísané písmom nečitateľným bez super technických pomôcok. Ak je tomu tak, na takéto podmienky sa súdom neberie vôbec zreteľ, akoby neboli a následne sa posudzuje čisto podľa obsahu a formy len samotná zmluva. No a táto zmluva o poistení neobsahuje po takom posúdení vôbec zákonom vyžadované svoje základné náležitosti. Nakoniec, neobsahuje ich ani v hypotetickom spojení s tými zavádzajúcimi, žalobcom uvádzanými dokumentmi, ktoré nikdy nevidela. Dodáva tiež, že jej majetkové pomery sú v súčasnosti konsolidované, exekúcia vedená naším súdom pod sp. zn. 7Er/42/2015 už bola ukončená a poberá plný plat sudcu, čiže cca 3000 eur mesačne. Vlastní aj viacero nehnuteľností a auto, čo je zrejme aj z majetkového priznania sudcu, ktoré je voľne dostupné. A na záver stále pripomína, že má za to, že vo veci koná a rozhoduje nepríslušný súd, že bola odňatá zákonnému sudcovi v Poprade v rozpore s čl. 48 ústavy, na prikázanie veci Okresnému súdu Svidník nebol zákonný dôvod, dôvody na vylúčenie všetkých

sudcov neexistovali. Preto navrhuje, aby súd žalobu najmä z vyššie uvedených dôvodov zamietol a trovy nepriznal žiadnej zo strán.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 2.5.2023 uviedol, že obsahom vyjadrenia žalovanej je len rozsiahle opakovanie už jej predchádzajúcej argumentácie, s ktorou sa žalobca v celom rozsahu vypořiadal už v jeho predchádzajúcich písomných podaniach. Skutkový stav jednoznačne preukazuje, že žalovaná bola v čase poistnej udalosti (dňa 6.6.2012) v omeškaní s uhradením poistného splatného dňa 29.3.2012. Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 29.12.2010 zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 6809316066 so začiatkom poistenia dňa 29.12.2010 o 15:00 hod. (ďalej aj ako „Poistná zmluva“). Ročné poistné bolo dohodnuté vo výške 200 eur a jeho platenie bolo dojednané v štvrťročných splátkach po 50 eur. Podľa Poistnej zmluvy: Poistné je bežné a je splatné prvého dňa poistného obdobia, ktorého začiatok sa zhoduje s dňom vzniku poistenia. Ak bolo dojednané platenie poistného v polročných, štvrťročných alebo mesačných splátkach, následná polročná, štvrťročná alebo mesačná splátka poistného je splatná v deň po uplynutí kalendárneho polroka, štvrťroka alebo mesiaca odo dňa zhodného s dňom vzniku poistenia, alebo v deň nasledujúci po poslednom dni obdobia, za ktoré bola uhradená predchádzajúca splátka. S odkazom na uvedené poistné je splatné prvého dňa poistného obdobia, ktorého začiatok sa zhoduje s dňom vzniku poistenia. Poistné je teda splatné na začiatku poistného obdobia (vždy 29. december). Platenie poistného v splátkach je teda výhodou pre žalovanú. Pri dojednaných splátkach poistného poisťovateľ súhlasí s tým, aby poistné, ktoré je splatné na začiatku poistného obdobia, bolo hradené v priebehu poistného obdobia splátkami. Ak poisťník neuhradí riadne a včas splátku poistného, dostáva sa do omeškania s úhradou poistného, ktoré je bez ďalšieho splatné na začiatku poistného obdobia. Vzhľadom na dojednanie medzi zmluvnými stranami o platení poistného v štvrťročných splátkach, bola žalovaná povinná uhradiť splátky poistného v dňoch 29. december, 29. marec, 29. jún a 29. september. Poistné splatné dňa 29.3.2012 však žalovaná ako poisťník uhradila dňa 7.6.2012, potom ako dňa 6.6.2012 došlo ku škodovej udalosti. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca súdu predkladá výpis z inkasného účtu k Poistnej zmluve. Skutkový stav jednoznačne preukazuje, že žalovaná bola v čase poistnej udalosti dňa 6.6.2012 v omeškaní s uhradením poistného. Dáva do pozornosti, že žalovaná bola v tom istom čase v omeškaní aj s uhradením poistného aj za poistné obdobia (i.) od 29.9.2011 do 28.12.2011 a (ii.) od 29.12.2011 do 28.3.2012, keď ku obidvom poistným obdobiam uhradila poistné až

SK-3C/1/2016

-8-

dňa 7.6.2012 (jednorazová úhrada 150 eur), t. j. deň po poistnej udalosti, ku ktorej došlo dňa 6.6.2012. Argumentácia žalovanej, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, je vo vzťahu k prejednávánemu nároku bez právnej relevancie, keďže pohľadávka, ktorá tvorí predmet konania, je zákonnou pohľadávkou, t. j. vznik tejto pohľadávky žalovanej je založený zákonom. V prejednávanej právnej veci je suma žalobou uplatneného regresného nároku voči žalovanej stanovená pevne a je sumou konečnou. Suma poskytnutá poškodenému sa navyšovať nebude. Povinné zmluvné poistenie sa uzatvára pre prípady spôsobenia/zavinenia vzniku škodovej udalosti/dopravnej nehody v dôsledku prevádzky motorového vozidla. Zákon č. 381/2001 Z. z. pamätá na situácie, keď poisťník neuhradí poisťiteľovi poistné riadne a včas, hoci sa na to zmluvne zaviazal. V prípade vzniku škodovej udalosti je poškodený chránený tak, že poisťiteľ mu nahradí celú vzniknutú škodu, a to napriek tomu, že poisťník je v omeškaní s úhradou poistného, t. j. poisťovňa nemá poistné plnenie kryté uhradeným poistným. Mechanizmus nachádzajúci sa v Zákone č. 381/2001 Z. z. má zabezpečiť, aby vyplácanie poistného plnenia bolo voči poškodeným ekonomicky udržateľné aj v takomto prípade. Ak by poisťovňa nemala dostatok finančných prostriedkov, nemohla by poskytnúť poškodeným poistné plnenie, ktoré im patrí. Ak by nebolo možné finančne postihnúť osoby, ktoré neplatia poistné, pričom túto možnosť postihu zakotvil v zákone zákonodarcia, takto nastavený systém sa stane neudržateľný. Určenie výšky regresného nároku v prípade náhrady poistného plnenia je v zmysle zákona ponechané na uvážení žalobcu, pričom žalobca výšku regresného nároku uplatňuje v závislosti od závažnosti porušenia právnej povinnosti. Vzhľadom na druh porušenia povinnosti poisteného, ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, pristúpil žalobca k uplatneniu nároku na náhradu poistného plnenia vo výške 30 % z celkového poskytnutého poistného plnenia. Žalobca uhradil poškodenému SEGAT spol. s r.o. náhradu škody vo výške 5 546,15 eura. Žalobca s odkazom na § 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. žiada nahradenie poistného plnenia iba vo výške 30 % z celkovej sumy 5 545,15 eura, t. j. 1 663,85 eura. Pokiaľ si žalobca nárokuje 30 % zo

skutočne vyplatenéj poisťného plnenia s tým, že poisťné plnenie sa do budúca zvyšovať nebude, je takto stanovená výška náhrady poisťného plnenia plne primeraná a proporcionálna.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

8. Z poisťnej zmluvy č. 6809316066 zo dňa 29.12.2010 súd zistil, že žalovaná uzatvorila so žalobcom zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla značky TOYOTA typ Land Cruiser, EČV: C. XXXXX so začiatkom poistenia od 29.12.2010 od 15.00 hod. na dobu neurčitú. Ročné poisťné bolo dohodnuté vo výške 200 eur so splatnosťou poisťného v štvrtročných splátkach 50 eur, pričom poisťné je splatné prvého dňa poisťného obdobia, ktorého začiatok sa zhoduje s dňom vzniku poistenia teda a to 29.12., 29.3., 29.6., 29.9.

9. Z výpisu inkasného účtu poisťnej zmluvy č. 6809316066 za obdobie od 29.12.2010 do 13.01.2015 je zrejmé, že žalovaná zaplatila poisťné splatné dňa 29.3.2012 dňa 7.6.2012 (dňa 6.6.2012 došlo ku škodovej udalosti). Z výpisu je tiež zrejmé, že žalovaná bola v tom istom čase v omeškaní aj s uhradením poisťného aj za poisťné obdobia od 29.9.2011 do 28.12.2011 a od 29.12.2011 do 28.3.2012, keď ku obidvom poisťným obdobiam uhradila poisťné až dňa 7.6.2012 v jednorazovej úhrade 150 eur.

SK-3C/1/2016

-9-

10. Z uplatneného nároku na náhradu škody poškodeného spol. s r.o. SEGAT zo dňa 7.6.2012 súd zistil, že dňa 6.6.2012 nastala poisťná udalosť, na základe ktorej si dňa 7.6.2012 poškodená obchodná spoločnosť uplatnila nárok na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla žalovanej. Uvedené skutočnosti, že došlo ku škodovej udalosti, vyplývajú zo spisu k poisťnej udalosti, a to zázpisu o obhliadke, relácie o dopravnej nehode a rozhodnutí o priestupku.

11. Z oznámenia o poisťnom plnení žalobcu spoločnosti SEGAT spol. s r.o. vyplýva, že žalobca dňa 1.2.2013 ukončil šetrenie poisťnej udalosti, na základe ktorého poškodenej spoločnosti predložil výpočet výšky plnenia s tým, že poisťné plnenie poukazuje v zmysle § 797 Občianskeho zákonníka na účet spoločnosti SEGAT spol. s r.o. v sume 5 546,15 eura.

12. Z potvrdenia žalobcu ku škode č. 8011416251 súd zistil, že žalobca dňa 6.2.2013 uhradil poškodenému SEGAT spol. s r.o. sumu 5 546,15 eura.

13. Z výzvy žalobcu zo dňa 12.4.2013 súd zistil, že žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie náhrady poisťného plnenia, ktoré za žalovanú vyplatil poškodenému v dôsledku škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla (číslo regresu 9002572280) žalovanej. Žalobca oznámil žalovanej, že v zmysle § 12 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení si uplatnil voči nej nárok na náhradu poisťného plnenia, ktoré poskytol z jej poisťnej zmluvy č. 6809316066 na základe oznámenia poškodeného o vzniku poisťnej udalosti poškodenému SEGAT spol. s r.o. z titulu poisťnej udalosti č. 8011416251 - dopravná nehoda zo dňa 6.6.2012 a to vo výške 5 546,15 eura (škoda na majetku). Škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla EČV: C. a v čase, keď nastala poisťná udalosť, žalovaná bola v omeškaní s platením poisťného. Z uvedeného dôvodu žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie náhrady časti poisťného plnenia vo výške 1 663,85 eura do 15 dní odo dňa doručenia predmetnej výzvy. Z pripojenej kópie doručenky vyplýva, že žalovaná ju prevzala dňa 18.4.2013.

14. Právny zástupca žalobcu predložil na pojednávaní interný pokyn pri uplatňovaní regresov podľa § 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. Uviedol, že v zmysle zákona má žalobca právo na náhradu 100 % vyplateného poisťného, ale ako to vyplýva z interného pokynu na strane 4 bod 3.6., žalobca uplatňuje maximálne 30 % z vyplatenéj sumy poisťného plnenia. Dodal, že ak je poistený v omeškaní s platením poistenia v čase škodovej udalosti do 10 dní po jeho splatnosti, sa regres neuplatňuje, každých 10 začatých dní sa pripočítava regres 10 % z poisťného plnenia maximálne do výške 30 %. Žalovaná v tomto konaní bola v omeškaní s platením poisteného viac ako 2,5 mesiaca, z uvedeného dôvodu žalobca si uplatnil náhradu vo výške 30 % z vyplateného poisťného.

15. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

16. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností, uvedených v zákone.

SK-3C/1/2016

-10-

17. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane poisťná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

18. Podľa § 788 ods. 2 písm. b) Občianskeho zákonníka, poisťná zmluva obsahuje najmä výšku poisťného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poisťné alebo bežné poisťné.

19. Podľa § 796 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ten, kto s poisťiteľom uzavrel poisťnú zmluvu, je povinný platiť poisťné, a to za dohodnuté poisťné obdobia (bežné poisťné); možno tiež dohodnúť, že poisťné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poisťné). Ak nebolo dohodnuté inak, je bežné poisťné splatné prvého dňa poisťného obdobia a jednorazové poisťné dňom začiatku poistenia.

20. Podľa § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poisťná udalosť).

21. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má nájomca.

22. Podľa § 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poisťná udalosť, bol v omeškaní s platením poisťného.

23. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

SK-3C/1/2016

-11-

26. Podľa § 103 prvá veta Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

29. Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Výška úrokovej sadzby ECB za obdobie od 11.7.2012 do 4.5.2013 bola 0,75 %.

31. Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

32. Súd na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Medzi stranami bolo nesporné, že dňa 29.12.2010 uzatvorili poisťnú zmluvu č. 6809316066 ako poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla značka TOYOTA, typ Land Cruiser, EČV: C. XXXXX so začiatkom poistenia od 29.12.2010 od 15.00 hod. na dobu neurčitú. Ročné poistné bolo dohodnuté vo výške 200 eur so splatnosťou poistného v štvrtročných splátkach po 50 eur, pričom poistné je splatné prvého dňa poistného obdobia, ktorého začiatok sa zhoduje s dňom vzniku poistenia teda a to 29.12., 29.3., 29.6., 29.9. Je nepochybné a nebolo to len výhodou pre žalovanú, že platenie poistného bolo dojednané v štvrtročných splátkach a že štvrtročná splátka poistného je splatná v deň po uplynutí kalendárneho štvrtroka odo dňa zhodného s dňom vzniku poistenia, alebo v deň nasledujúci po poslednom dni obdobia, za ktoré bola uhradená predchádzajúca splátka. Pri dojednaných splátkach poistného poisťovateľ súhlasí s tým, aby poistné, ktoré je splatné na začiatku poistného obdobia, bolo hradené v priebehu poistného obdobia splátkami. Ak poisťník neuhradí riadne a včas splátku poistného, dostáva sa do omeškania s úhradou poistného, ktoré je bez ďalšieho splatné na začiatku poistného obdobia. Vzhľadom na toto dojednanie medzi stranami o platení poistného v štvrtročných splátkach bola žalovaná povinná uhradiť splátky poistného v dňoch 29. december, 29. marec, 29. jún a 29. september. Súd mal z výpisu z inkasného účtu za preukázané a tiež to nebolo medzi stranami sporné, že žalovaná poistné splatné dňa 29.3.2012 uhradila dňa 7.6.2012, deň po tom, ako dňa 6.6.2012 došlo ku škodovej udalosti, ktorej vznik žalobca listinnými dôkazmi tiež preukázal. Z výpisu z inkasného účtu bolo navyše preukázané, že žalovaná bola v tom istom čase v omeškaní aj s uhradením poistného aj za poistné obdobia od 29.9.2011 do 28.12.2011 a od 29.12.2011 do 28.3.2012, keď ku obidvom poistným obdobiam uhradila poistné až dňa 7.6.2012 (jednorazová úhrada 150 eur), t. j. deň

SK-3C/1/2016

-12-

po poisťnej udalosti, ku ktorej došlo dňa 6.6.2012. Bolo nesporné aj to, že dňa 6.6.2012 nastala poisťná udalosť, na základe ktorej si dňa 7.6.2012 poškodená obchodná spoločnosť SEGAT spol. s r. o. uplatnila nárok na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla žalovanej a že dňa 6.2.2013 žalobca zaplatil poškodenému škodu vo výške 5 546,15 eura. Z výzvy žalobcu zo dňa 12.4.2013 bolo preukázané, že žalobca vyzval žalovanú v súlade s § 12 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. na zaplatenie náhrady časti poistného plnenia vo výške 1 663,85 eura, ktoré za žalovanú vyplatil poškodenému SEGAT spol. s r.o. v dôsledku škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla žalovanej. Z pripojenej kópie doručenky je zrejmé, že žalovaná výzvu s lehotou plnenia do 15 dní prevzala dňa 18.4.2013. Keďže žalovaná uvedenú sumu žalobcovi nezaplatila, žalobca si uplatnil svoj nárok súdnou cestou.

33. Žalovaná sa v konaní primárne bránila tým, že k nezaplateniu poistného dochádza až momentom nezaplatenia poslednej splátky za dané poistné obdobie, ktorým je jeden technický rok a nie nezaplatením niektorej zo štvrtročných splátok. Bolo jednoznačne preukázané, že splátky poistného v dojednaných termínoch boli jediným spôsobom platenia poistného. O takomto spôsobe platenia

ročného poistného vyplývajúceho z poistnej zmluvy zmluvnej strany, t. j. žalobca a žalovaná, uzatvorili dohodu, ktorá neodporuje zákonu, nakoľko citované zákonné ustanovenie § 103 prvá veta Občianskeho zákonníka umožňuje plnenie v splátkach. Nič predsa nebránilo stranám dohodnúť sa na jednorazovom plnení. Platenie poistného bolo teda jasne a zrozumiteľne zmluvne dohodnuté vo forme štvrtročných splátok s dohodnutými termínmi splatnosti jednotlivých splátok, pričom žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením štvrtročnej splátky ku dňu 29.3.2012 a dokonca žalovaná bola v tom istom čase v omeškaní aj s uhradením poistného aj za poistné obdobia od 29.9.2011 do 28.12.2011 a od 29.12.2011 do 28.3.2012. Žalovaná si nemôže vysvetľovať dojednanie poistného v splátkach ako odklad platenia poistného do termínu splatnosti poslednej splátky, či to, že až splatnosťou poslednej splátky jej vznikla povinnosť uhradiť žalobcovi splatné splátky poistného, t. j. ako výhodu závisiacu od jej vôle, kedy splátky, príp. celé poistné uhradí. Z uvedeného je zrejmé, že tým, že sa žalovaná dostala do omeškania s plnením niektorej zo splátok, bola zároveň v omeškaní s platením celého poistného a preto jednoznačne možno konštatovať, že žalovaná bola v čase poistnej udalosti v omeškaní s platením poistného.

34. Tým, že žalovaná ako poistník porušila zmluvne dohodnuté podmienky platobnej disciplíny (čo bolo v konaní nesporné), žalobca poskytoval poistné krytie bez náležitej peňažnej protihodnoty z jej strany, preto má právo uplatniť si voči nej nárok na náhradu vyplateného poistného plnenia v zmysle § 12 ods. 1 písm. f) zákona o povinnom zmluvnom poistení. Ako vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/73/2019, na ktoré poukazuje aj krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení, pri uplatňovaní regresnej náhrady sa má uplatniť výchovný a nie likvidačný účel a regresná náhrada má zohľadniť okolnosti, za ktorých došlo k vzniku škody. Primeranosť náhrady možno ustáliť skúmaním výšky sumy vyplatenej z titulu poistenia pri zohľadnení, či ide o sumu konečnú alebo o sumu, ktorá sa v budúcnosti bude zvyšovať, zohľadnením okolností, za ktorých škoda vznikla a skúmaním pomerov toho, kto škodu spôsobil. Až posúdením týchto troch komponentov je možné dospieť k záveru, či je regresná náhrada primeraná. Súd teda posúdil uvedené tri komponenty a dospel k záveru, že regresná náhrada uplatňovaná žalobcom je primeraná.

SK-3C/1/2016

-13-

V danom prípade súd v zhode s vyjadrením žalobcu konštatuje, že žalobca má v zmysle zákona právo na náhradu poistného plnenia 100 % alebo jeho časti, ktoré za žalovanú vyplatil. Súd je toho názoru, že v tomto prípade uplatnených 30 % z vyplatenej sumy poistného plnenia je primeraná regresná náhrada, vyplýva to aj so žalobcom predloženého interného pokynu, nakoľko žalovaná bola v omeškaní s platením poistného dokonca viac ako 8,5 mesiaca s tým, že žalobca deklaroval poistné plnenie sa do budúcnosti zvyšovať nebude. Takto stanovená výška náhrady poistného plnenia je plne primeraná a proporcionálna a podľa názoru súdu má výchovný (neplatenie dohodnutých splátok) a nie likvidačný charakter. Čo sa týka skúmania pomerov žalovanej ako posledného predpokladu priznania regresnej náhrady podľa citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu a záverov zrušujúceho uznesenia krajského súdu, žalovaná sama v poslednom písomnom vyjadrení uvádza, že jej majetkové pomery sú v súčasnosti konsolidované, exekúcia vedená tunajším súdom pod sp. zn. 7Er/42/2015 už bola ukončená a poberá plný plat sudcu, čiže cca 3000 eur mesačne. Vlastní aj viacero nehnuteľností a auto, čo je zrejmé aj z majetkového priznania sudcu, ktoré je voľne dostupné. Súd má za to, že pomery žalovanej sú dostatočné na zaplatenie regresnej náhrady v žalovanej výške. Súd poukazuje tiež na to, že nárok podľa § 12 ods. 1 písm. f) zákona o povinnom zmluvnom poistení nie je nárokom na náhradu škody, ale sankčným nárokom sui generis a preto zo strany súdu je vylúčené použitie moderačného práva na postihové právo poistiteľa podľa § 12 zákona. Jediným oprávneným subjektom, ktorý môže určiť a prípadne znížiť výšku uplatňovaného nároku v zmysle ustanovenia § 12 zákona je v zmysle uvedeného ustanovenia poisťovateľ, t. j. žalobca.

35. Žalobca si uplatnil proti žalovanej okrem istiny aj zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1 663,85 eura od 4.5.2013, t. j. od nasledujúceho dňa po uplynutí 15 - tich dní od doručenia výzvy na zaplatenie regresného nároku do zaplatenia (žalovaná výzvu prevzala dňa 18.4.2013). Pretože žalovaná svoj dlh žalobcovi včas nezaplatila, dostala sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a preto súd žalobcovi priznal v zmysle citovaných zákonných ustanovení aj požadovaný úrok z omeškania.

36. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku. Ďalšími námietkami, ktorá uvádzala žalovaná v poslednom písomnom vyjadrení a ktoré uvádzala aj pred zrušujúcim uznesením Krajského súdu v Prešove, sa súd vzhľadom na právny názor krajského súdu a na jeho rešpektovanie nezaoberal, nakoľko po vrátení veci nevyšli na povrch nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odklon od právneho názoru.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaných zákonných ustanovení vo výroku II. rozsudku. Žalobcoví, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznal proti neúspešnej žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.